

ZBIERKA **ZÁKONOV**
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1993

Vyhlásené: 21. 12. 1993 Časová verzia predpisu účinná od: 1. 02. 2006 do: 30. 09. 2007

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

300

ZÁKON

NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

z 24. septembra 1993

o mene a priezvisku

Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na tomto zákone:

M e n o

§ 1

(1) Každý musí mať meno.

(2) Meno dieťaťa sa určuje dohodou rodičov; ak k takejto dohode nedošlo, meno sa určuje rozhodnutím súdu.¹⁾

(3) Meno dieťaťa sa určuje vyhlásením jedného z rodičov, ak druhý rodič nie je známy.

(4) Ak nie je známy ani jeden z rodičov, určí meno dieťaťa súd¹⁾ na podnet obce alebo mestskej časti, ktorá vedie matriku (ďalej len „matričný úrad“), v ktorého matrike sa vykonáva zápis o narodení dieťaťa.

(5) Ustanovenie odseku 4 platí aj v prípade, ak matka, ktorá zanechala dieťa po pôrode v zdravotníckom zariadení podľa osobitného predpisu,^{1a)} neurčila jeho meno.

§ 2

(1) Každému sa môže spôsobom a za podmienok ustanovených v § 1 určiť viac mien, a to aj cudzojazyčných, najviac však tri mená. Pri zápise mena alebo mien (ďalej len „meno“) do matriky sú rodičia povinní poskytnúť matričnému úradu súčinnosť.

(2) Nemožno určiť meno hanlivé alebo neosobné, alebo prvé meno totožné s menom žijúceho súrodenca uvedeným v matrike na prvom mieste, alebo osobe mužského pohlavia určiť ženské meno a naopak. Tieto obmedzenia sa nevzťahujú na cudzojazyčné meno, ak je všeobecne známe, že takéto použitie mena je v súlade s tradíciou štátu, kde je takéto meno obvyklé.

§ 2a

Ten, komu nebolo určené druhé a tretie meno, si môže určiť druhé a tretie meno po nadobudnutí plnoletosti oznámením matričnému úradu, v ktorého matrike je zápis o jeho narodení. Maloletému môže určiť druhé a tretie meno jeho zákonný zástupca; na určenie druhého a tretieho mena maloletému staršiemu ako 15 rokov je potrebný jeho písomný súhlas s jeho úradne osvedčeným podpisom. Určenie druhého a tretieho mena nie je zmenou mena.

§ 3

Štátny občan Slovenskej republiky používa v úradnom styku iba jedno meno; ak má v matrike uvedených viac mien, používa meno uvedené v matrike na prvom mieste.

Priezvisko**§ 4**

(1) Každý musí mať priezvisko.

(2) Štátny občan Slovenskej republiky po narodení nadobúda spoločné priezvisko rodičov, alebo, ak majú priezviská rôzne, nadobúda priezvisko jedného z nich určené dohodou pri uzavretí manželstva,²⁾ prípadne, ak rodičia nie sú spolu zosobášení a majú rôzne priezviská, nadobúda priezvisko podľa dohody rodičov. Dohodou možno určiť iba priezvisko, ktoré v čase, keď k dohode došlo, má jeden z rodičov.

(3) Dieťa, ktoré sa narodí do 300 dní od právoplatnosti rozsudku o rozvode manželstva, nadobúda priezvisko, na ktorom sa rozvedení manželia dohodli pri uzavretí manželstva, ak nebolo právoplatne zapreté otcovstvo bývalým manželom matky dieťaťa.

(4) Ak nie je otec dieťaťa známy, dieťa nadobúda priezvisko matky, ktoré má matka v čase jeho narodenia.

(5) Do času, kým nie je určené otcovstvo, dieťa nadobúda priezvisko, ktoré má matka v čase jeho narodenia.

(6) Ak nie je známy ani jeden z rodičov dieťaťa, určí priezvisko dieťaťa súd¹⁾ na podnet matričného úradu, v ktorého matrike je vykonaný zápis o narodení dieťaťa.

(7) Ustanovenie odseku 6 platí aj v prípade, ak matka zanechala dieťa po pôrode v zdravotníckom zariadení podľa osobitného predpisu.^{1a)}

§ 4a

Ak je dieťa štátnym občanom aj iného štátu, môže nadobudnúť priezvisko alebo priezviská (ďalej len „priezvisko“) v súlade s jeho právnym poriadkom alebo tradíciou.

§ 5

Štátny občan Slovenskej republiky používa v úradnom styku priezvisko, ktoré nadobudol podľa tohto zákona, podľa predchádzajúcich právnych predpisov³⁾ alebo pri uzavretí manželstva^{3a)} v tvare uvedenom v úradnom výpise z matriky.

Zmena mena a zmena priezviska**§ 6**

(1) Zmenu mena alebo zmenu priezviska možno povoliť, najmä ak ide o meno a priezvisko hanlivé alebo ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

(2) Ak majú manželia spoločné priezvisko, zmenu spoločného priezviska možno povoliť len na základe spoločnej žiadosti oboch manželov. Zmena priezviska sa vzťahuje aj na ich spoločné maloleté deti, aj keď neboli zahrnuté do žiadosti.

(3) Ak majú rodičia maloletého rôzne priezviská, zmena priezviska rodiča, ktorého priezvisko má maloletý, sa vzťahuje na maloletého, ak s tým súhlasí druhý z rodičov.

(4) Zmena priezviska sa povolí vždy, ak štátny občan Slovenskej republiky, o ktorého priezvisko ide, je aj štátnym občanom iného štátu a zmenou sa má dosiahnuť priezvisko v tvare, ktorý je v súlade s právnym poriadkom alebo tradíciou tohto iného štátu.

(5) Zmena mena alebo zmena priezviska, na ktorú je potrebné povolenie, sa v matrike vykoná na základe predloženia právoplatného rozhodnutia o zmene mena alebo zmene priezviska.

§ 7

(1) Povolenie na zmenu mena nie je potrebné, ak ide o zmenu

- a) cudzojazyčného mena na jeho slovenský ekvivalent a naopak,
- b) mena dieťaťa po jeho právoplatnom osvojení,
- c) mena z dôvodu zmeny pohlavia.

(2) Povolenie na zmenu priezviska nie je potrebné, ak ide o zmenu priezviska

- a) jedného z manželov, ktorí nemajú spoločné priezvisko, na priezvisko jeho manžela, pričom spoločné priezvisko nadobúdajú aj ich spoločné maloleté deti, aj keď neboli zahrnuté do žiadosti,
- b) po rozvode manželstva,^{3b)}
- c) po nadobudnutí plnoletosti spočívajúcu v používaní len jedného z dvoch alebo viac priezvisk,
- d) spočívajúcu v zápise ženského priezviska osoby inej ako slovenskej národnosti bez koncovky slovenského prechyľovania,^{3c)}
- e) spočívajúcu v úprave priezviska v súlade so slovenským pravopisom,
- f) dieťaťa po jeho právoplatnom osvojení,
- g) z dôvodu zmeny pohlavia,
- h) maloletého dieťaťa, ktorého rodičia uzavreli manželstvo po jeho narodení, na priezvisko určené pre ich ostatné deti,
- i) maloletého dieťaťa, ktorého otec nie je známy, na priezvisko určené pre ostatné deti jeho matky a jej manžela.

(3) Zmena mena alebo zmena priezviska, na ktorú nie je potrebné povolenie, sa v matrike vykonáva na základe písomného vyhlásenia osoby, o ktorej meno alebo priezvisko ide, alebo jej zákonného zástupcu; pri zmene mena alebo zmene priezviska z dôvodu zmeny pohlavia je potrebné predložiť aj lekársky posudok.

(4) Na zmenu mena alebo zmenu priezviska maloletého staršieho ako 15 rokov je potrebný jeho písomný súhlas s jeho úradne osvedčeným podpisom.

§ 8

Zmena mena alebo zmena priezviska maloletého sa nepovolí, ak by bola v rozpore so záujmom maloletého, alebo s § 4 ods. 2, alebo ak by bola v rozpore s právnym poriadkom alebo tradíciou iného štátu, ak štátny občan Slovenskej republiky je tiež štátnym občanom iného štátu.

§ 8a

Matričný úrad vydá oznamovateľovi potvrdenie^{3d)} o vykonaní zápisu v matrike o zmene mena alebo zmene priezviska.

Príslušnosť na zmenu mena a zmenu priezviska**§ 9**

Na povolenie zmeny mena alebo zmeny priezviska je príslušný obvodný úrad podľa trvalého, prípadne posledného trvalého pobytu štátneho občana Slovenskej republiky na území Slovenskej republiky; ak štátny občan Slovenskej republiky takýto pobyt nemal, na povolenie zmeny mena alebo zmeny priezviska je príslušný Obvodný úrad Bratislava.

§ 10

Na zápis zmeny mena alebo zmeny priezviska je príslušný matričný úrad, v ktorého matrike je zapísané meno alebo priezvisko štátneho občana Slovenskej republiky, ktorého sa návrh týka.

§ 11

(1) Žiadosť o zmenu mena alebo zmenu priezviska musí byť písomná a musí obsahovať

- a) meno, priezvisko, dátum a miesto narodenia a rodné číslo osoby, ktorej sa žiadosť týka, a dátum a miesto uzavretia manželstva, ak osoba je ženatý muž alebo vydatá žena,
- b) miesto trvalého pobytu v Slovenskej republike alebo miesto obvyklého pobytu v cudzine osoby, ktorej sa žiadosť týka,
- c) meno alebo priezvisko, ktoré si osoba, ktorej sa žiadosť týka, zvolila,
- d) meno, priezvisko, dátum a miesto narodenia manžela alebo maloletých, ak sa vzťahuje zmena priezviska aj na tieto osoby,
- e) údaj o štátnom občianstve osoby, ktorej sa žiadosť týka,
- f) odôvodnenie žiadosti.

(2) K žiadosti o zmenu mena alebo zmenu priezviska sa priloží osvedčená kópia týchto dokladov:

- a) rodný list osoby, ktorej sa žiadosť týka,
- b) sobášny list, ak osoba, ktorej sa žiadosť týka, je ženatý muž alebo vydatá žena,
- c) právoplatné rozhodnutie súdu o rozvode manželstva, ak osoba, ktorej sa žiadosť týka, je rozvedená,
- d) úmrtný list manžela, ak osoba, ktorej sa žiadosť týka, je vdovec alebo vdova,
- e) občiansky preukaz osoby, ktorej sa žiadosť týka, ak ho má mať.

(3) Žiadosť o zmenu mena alebo zmenu priezviska maloletého podávajú jeho rodičia, ak sú jeho zákonnými zástupcami, ako spoločnú žiadosť. Ak ide o maloletého staršieho ako 15 rokov, musia k žiadosti priložiť jeho písomný súhlas s jeho úradne osvedčeným podpisom. Ak o zmenu mena alebo zmenu priezviska maloletého žiada iba jeden z jeho rodičov, k žiadosti priloží aj

- a) písomný súhlas druhého rodiča s jeho úradne osvedčeným podpisom alebo právoplatné rozhodnutie súdu nahrádzajúce jeho súhlas, ak súhlas nedal alebo ak sa súhlas nedal získať,
- b) úmrtný list druhého rodiča, ak zomrel,
- c) právoplatné rozhodnutie súdu o pozbavení alebo obmedzení spôsobilosti na právne úkony

druhého rodiča, ak bolo takéto rozhodnutie vydané.

(4) Doklady podľa odseku 3 písm. b) a c) sa prikladajú vo forme ich osvedčenej kópie.

(5) Ak obaja rodičia dieťaťa zomreli, nie sú známi, boli pozbavení spôsobilosti na právne úkony v plnom rozsahu alebo nie sú schopní posúdiť dôsledky zmeny mena alebo zmeny priezviska maloletého, žiadosť o zmenu mena alebo zmenu priezviska maloletého podáva poručník, ktorý bol dieťaťu ustanovený.

(6) Ak žiadosť podáva iná osoba ako tá, ktorej sa žiadosť týka, žiadosť musí obsahovať aj meno, priezvisko a miesto trvalého pobytu žiadateľa a jeho vzťah k osobe, ktorej sa žiadosť týka.

Zmena mena pri osvojení

§ 12

(1) Osvojiteľia majú právo do šiestich mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia o osvojení súhlasným písomným vyhlásením zmeniť osvojencovi meno, ktoré má zapísané v matrike,⁹⁾ alebo mu určiť ďalšie meno. Ak ide o osvojenie osamelou osobou, toto právo má táto osoba.

(2) Ak je osvojenec starší ako 15 rokov, je potrebný na túto zmenu jeho písomný súhlas s jeho úradne osvedčeným podpisom.

(3) Zánik alebo zrušenie osvojenia nemá vplyv na meno osvojenca.

§ 13

(1) Zmenu zápisu mena osvojenca vykoná matričný úrad, v ktorého matrike je zápis o narodení osvojenca, na základe písomného vyhlásenia osvojiteľov o zmene mena osvojenca. Toto vyhlásenie môže prijať aj matričný úrad podľa miesta trvalého pobytu osvojiteľov, ktorý ho oznámi matričnému úradu podľa prvej vety.

(2) Vyhlásenie podľa odseku 1 musí obsahovať

- a) meno, priezvisko, dátum narodenia a rodné číslo osvojenca,
- b) miesto narodenia osvojenca,
- c) nové meno osvojenca,
- d) meno, priezvisko a dátum narodenia osvojiteľa,
- e) označenie právoplatného rozhodnutia súdu o osvojení dieťaťa.

Prechodné a záverečné ustanovenia

§ 14

V konaní o zmenu mena alebo zmenu priezviska začatom pred 1. februárom 2006 sa zmena mena alebo zmena priezviska posudzuje podľa predpisov platných do 31. januára 2006.

§ 16

Zrušujú sa

1. zákon č. 55/1950 Zb. o užívaní a zmene mena a priezviska,
2. vyhláška č. 451/1950 Ú. v., ktorou sa vydávajú bližšie predpisy k zákonu o užívaní a zmene mena a priezviska,
3. § 32 ods. 1 druhá, tretia a štvrtá veta, odsek 2 a § 40 ods. 2 vyhlášky Federálneho ministerstva

vnútra č. 22/1977 Zb., ktorou sa vydávajú bližšie predpisy k zákonu o matrikách.

§ 17

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. januárom 1994.

M. Kováč v. r.

I. Gašparovič v. r.

V. Mečiar v. r.

- 1) § 40 ods. 3 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
- 1a) § 11 ods. 10 zákona č. 576/2004 Z. z. o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
- 2) § 6 ods. 4 zákona č. 36/2005 Z. z.
- 3) § 67 ods. 2 zákona č. 265/1949 Zb. o rodinnom práve.
- 3a) § 6 ods. 3 písm. c) zákona č. 36/2005 Z. z.
- 3b) § 27 zákona č. 36/2005 Z. z.
- 3c) § 16 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 154/1994 Z. z. o matrikách v znení zákona č. 36/2005 Z. z.
- 3d) § 3 ods. 4 a § 18 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 154/1994 Z. z. v znení zákona č. 14/2006 Z. z.
- 4) § 10 Občianskeho zákonníka.
- 5) § 13 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 154/1994 Z. z. v znení neskorších predpisov.

